

Muistio 4.3.2025

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue | Maaherrankatu 9-11 | FIN-50100 Mikkeli | PL 33, FIN-50101 Mikkeli |

Esteettömyyssuunnitelman toimenpiteiden seuranta, kuulumiset eri toimijoilta

Käytiin läpi Mikkelin esteettömyyssuunnitelman jatkotoimenpiteet raportissa olevassa järjestyksessä.

Kaavoitus

Esteettömyyssuunnitelmassa ollut vammaisneuvoston nimeämä jäsen on kaupunkikehityslautakunnassa. Kaavoittajien esteettömyyden muistilista on tekeillä. Muistilistaa ei ole saatavilla valmiina.

Infra- ja viheraluepalvelut

Infra- ja viheraluepalvelut toteuttaa kävely-ympäristöjen parantamistoimia erillishankkeina ja osana muita erillishankkeita. Vuosina 2023 ja 2024 toteutettiin eroteltu jalankulku- ja pyörätie välillä Jääkärintie – Kasarminkatu – Nuijamiestienkatu suojatiejärjestelyineen. Myös valaistusta on parannettu. Erillishankkeina on viime vuonna toteutettu Porrassalmenkadulle keskussairaalan kohdalle esteettömät suojatiet. Tänä vuonna laaditaan Mikkelin seudun liikenneturvallisuuksuunnitelman päivitys, jossa toteutetaan kysely. Myös esteettömyys otetaan kyselyssä ja suunnitelmassa huomioon.

Viime vuonna laadittiin Mikkelin liikennevalojen yleissuunnitelma, jossa on mm. liikennevalojen saneerausohjelma. Liikennevalojen saneerauksen yhteydessä myös äänimajakoiden toiminta varmistetaan. Parasta aikaa on käynnissä Mikkelin kantakaupungin pysäköintipolitiikan laadinta, jonka yhteydessä liikuntaesteisten pysäköintipaikat otetaan huomioon. Pysäköintipolitiikan aluksi tehtiin kysely.

Viime vuonna valmistui myös Mikkelin seudun kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma, jossa yhtenä neljästä tavoitealueesta on turvalliset, esteettömät ja loogiset reitit eri käyttäjäryhmille. Edistämishjelmassa on laadittu mm. esteettömyyden erikoistason reitit Anttolan, Haukivuoren, Otavan, Ristiinan ja Suomenniemen taajamiin. Edistämishjelman toimenpiteinä em. erikoistason reiteille tulee laatia parantamissuunnitelmat. Mikkelin kantakaupungin osalta kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmassa on kävelyolosuhteiden kehittämissuunnitelman laadinta. Koko kaupungin alueella edistämishjelmassa on jalankulku- ja pyöräteiden kunnan inventointi ja parantamistoimenpiteiden ohjelmointi sekä kävelyn ja pyöräliikenteen viitoituksen ja opastamisen yleissuunnitelma. Lisäksi edistämishjelmassa on toimenpiteenä esteettömyyden huomioinnin edistäminen tilapäisissä liikennejärjestelyissä (tarkentava ohjeistus ja tarkistuslistat työmaalupiin ja liikenteenohjaussuunnitelmien tueksi).

Esteettömyyssuunnitelmassa mainittu valaistussuunnitelman päivitys on tehtävällistalla. Jokaisessa suojatien parantamis- ja rakentamiskohteessa huomioidaan valaistus jo nyt.

Joukkoliikennepysäkkien kehittäminen näkö- ja kuulo- sekä muille toimimisesteisille paremmin saavutettaviksi on myös vielä tehtävällistalla.

Rakennusvalvonta

Vammaisneuvoston edustaja kutsutaan lupa- ja valvontajaostoon ja lupatyöryhmään, kun esteettömyysasioita on listalla.

Kaupungin nettisivuilla on Rakennusmääräyskokoelmaan kuuluva esteettömyyteen liittyvä ohje. Suuremmissa hankkeissa suunnittelijat osaavat ottaa esteettömyyden huomioon. Rakennusluvan myöntämisen edellytyksenä on, että toimitaan esteettömyysasetuksen mukaisesti.

Aloituskokouksen asialistapohjan päivittäminen esteettömyysasioilla ei ole vielä edennyt.

Ennakkoneuvottelun on käytäntönä kaikissa suuremmissa hankkeissa, mikäli rakennusvalvontaa ollaan yhteydessä. Rakennusvalvonnalla on käytössä uusi rakentajan polkusivusto, jossa sielläkin painotetaan yhteydenottoa rakennusvalvontaan luonnosvaiheessa. Rakentajan polkusivustoille voidaan vielä lisätä esteettömyysasiaa.

Talonrakennuspalvelut

Esteettömyyssuunnitelma laaditaan kaikissa suurissa hankkeissa ja edellytetään laadittavaksi hankkeiden tarjouspyynnöissä. Esteettömyydestä pyydetään lausunto vammaisneuvostolta, liikennesuunnittelusta, henkilöliikenneyksiköltä sekä kulttuuri- ja nuorisopalveluilta. Sähköisen huoltokirjan vuosikorjaustoiveosiosta on tiedotettu tilojen käyttäjille. Päiväkotij- ja koulurakennusten esteettömyyden minimitaso on määritetty uudiskohteissa, vanhoissa kohteissa ei. Vanhoissa kohteissa esteettömyyden minimitasoa ei ole määritelty. Korjaustöiden yhteydessä korjataan myös mahdollisia esteettömyyspuutteita. Esteettömyys on ollut mukana uudemmissa hankkeissa (Saimaanportin koulu, Ristiinan ja Kattilasillan päiväkodit). Näistä kohteissa ei ole esteettömyyden osalta tullut palautetta. Saimaanportin koulun osalta vammaisneuvosto on antanut esteettömyyden osalta kommentteja suunnittelutyön aikana, mutta ei ole käynyt paikan päällä toteamassa onko vammaisneuvoston kommentit otettu huomioon. Uusissa hankkeissa esteettömyyspuutteet pyritään korjaamaan jo suunnitteluvaiheessa ennen lausunnoille lähettämistä.

Henkilöliikenneyksikkö

Internetin joukkoliikenneinformaation muokkaaminen saavutettavaksi yhdessä viestinnän kanssa on työn alla. Kaikkea kartta-aineistoa ei saada täysin saavutettavaksi ja aikatauludataa vaikea saada saavutettavaksi. Myös joukkoliikenteen reaaliaikaisen informaation kehittäminen on työn alla laiteteknisistä haasteista huolimatta.

Kunnossapidon osalta linja-autopysäkkien talvihoidossa on ollut haasteita. Kaupungin kunnossapitourakat ovat menossa kilpailutukseen ja esteettömyys tulisi ottaa paremmin huomioon kilpailutusasiakirjoissa. Kalusto on kaupunkiliikenteessä esteetöntä, mutta ei maaseutuliikenteessä. Maaseutuliikenteessä ei tulla pääsemään inva-busseihin. Vammaisneuvosto ei ole käynyt testaamassa kaupunkiliikenteen esteettömyyttä.

Liikuntapalvelut

Esteettömyyssivujen tietojen tarkistamista on liikuntapaikkojen osalta tehty. Aistiesteettömyyden huomioon ottamisessa on vielä haasteita. Mietittiin juuri suunnittelun alla olevaa Hänskin huoltorakennuksen esteettömyyttä. Todettiin että esteettömyys muuten on otettu huomioon, mutta aistiesteettömyydestä ei ole ollut puhetta. Aistiesteettömyys on asia mihin pitää jatkossa kiinnittää huomiota. Hänskin osalta Opetus- ja kulttuuriministeriö antaa tiukat ohjeet esteettömyyteen liittyen. Avustusta ei voi hakea, jos suunnittelu ei ole OKM:n ohjeiden mukainen. OKM:llä on oma esteettömyysselvityslomake, joka on käyty läpi. Aistiesteettömyyttä ei ole mainittu ohjeissa. Sähköistä huoltokirjaa käytetään kiinteistönhuollossa ja palautekanavaa ulkoliikuntapaikkojen informaatiokanavana.

Liikuntapaikkojen saavutettavuutta kehitetään yhteistyössä infrasuunnittelun, talonrakennuspalveluiden ja viestinnän kanssa.

Keskusteltiin Urskin ylätasanteen invakatsomopaikoista, joille kulkuyhteys on epätasainen.

Lisäksi keskusteltiin Rantakylän uimahallin liikuntaesteisille tarkoitettujen pysäköintipaikkojen kulkuyhteyden parantamisesta pysäköintipaikoilta ulko-ovelle ja pysäköintipaikkojen paremmasta merkitsemisestä. Sovittiin, että käydään lumien sulettua katsomassa, miten ongelmat olisivat ratkaistavissa.

Viestintä

Viestinnällä on käytössä saavutettavuustyökalu Internetsivujen ja julkaisupohjien muuttamiseksi saavutettaviksi. Työtä tehdään jatkuvasti, ja internet-sivut pyritään saamaan saavutettavuusdirektiivin mukaisiksi.

Kaupungin sisäinen ohje mahdollisimman saavutettavien julkaisujen ja sisällön tekemiseksi otetaan työn alle ja lisätään Intraan. Kaupungin henkilökuntaa on kuitenkin koulutettu saavutettavuuden osalta. Jokainen yksikkö päivittää nettisivustonsa itse, joten esteettömyystietojen päivittäminen on ollut yksiköiden vastuulla. Viestintä ottaa muistutuksen esteettömyystietojen päivittämisestä työn alle. Muistutus voidaan tehdä esim. verkkotoimittajapalaverissa.

Viestintä tekee tällä hetkellä kaksi viittomakielistä tiedotetta vuodessa. Tavoitteena on julkaista neljä viittomakielistä tiedotetta vuodessa.

Vanhus- ja vammaisneuvostojen mukaan ottaminen nettisivujen modernisointityöhön ei ole toistaiseksi toteutunut. Nettisivuille on tehty tekninen modernisointi, sisältöön ei ole juurikaan puututtu. Ensi vuonna uudistetaan verkkosivujen ulkonäköä ja sisältöä. Ennen tätä olisi hyvä kuulla vanhus- ja vammaisneuvostojen mielipiteitä. Sovittiin, että viestintä on hyvissä ajoin yhteydessä Arja Väänäseen. Toimintatapa, miten vanhus- ja vammaisneuvojen mielipiteet nettisivujen saavutettavuudesta kootaan, sovitaan elokuussa yhteisessä palaverissa.

Kulttuuripalvelut

Teatterille taksilla tulo toimii hyvin. Jos tulee omalla autolla inva-paikkoja ei ole tällä hetkellä lähellä. Kesäteatterilla on inva-paikat, mutta paikat ovat rinteessä, jolloin autosta pois nousu on hankalaa. Myös kulkureitti katsomotiloihin on epätasainen ja katsomotiloissa pitäisi olla laudoitettu tila, jotta pyörätuolilla pystyisi kääntymään. Sovittiin, että tehdään katselmus molemmille teattereille. Talonrakennuspalveluista mukaan kutsutaan Jani Koikkalainen, joka vastaa kunnossapidosta.

Varhaiskasvatus ja perusopetus

Esteettömyyssivujen tietojen tarkistamista ei ole koulujen, päiväkotien ja ryhmäperhe-päiväkotien osalta tehty. Todettiin, että sivistystoimi ja kiinteistön omistajana talonrakennuspalvelut tekevät yhteistyötä, jotta asia saadaan eteenpäin. Sovittiin että, Saija Himanen ottaa yhteyttä Seija Manniseen, kun talonrakennuspalveluissa on perehdytty asiaan paremmin.

Päämajakoulussa on vanha rappuhissi, johon on toivottu parempaa hissiä. Toistaiseksi ole saatu.

Vammais- ja vanhusneuvostot

On hyvä, että esteettömyysasioita käsitellään näin laaja-alaisesti, niin kun nyt on tehty. Keskustan alueella liikenneympäristön osalta ei ole suuria esteettömyysongelmia. Keskustan ulkopuolella esteettömyysongelmia on varsinkin henkilöillä, jotka liikkuvat pyörätuolilla itsenäisesti. Yhteistyötä tehdään esteettömyysasioissa ja se toimii monessa asiassa. Sekä vammais- että vanhusneuvostoa muistetaan kysyä asiantuntijaksi esteettömyyteen liittyvissä asioissa. Tärkeää on että, jatkossakin muistetaan kysyä ja kutsua neuvostojen jäseniltä apua hyvissä ajoin ennen päätöksiä. Vammais- ja vanhusneuvoston jäsenillä on laaja-alaista tietoa, ja he osallistuvat mielellään esteettömyystyöhön. Pitkään on keskusteltu asianhallintajärjestelmän saavutettavuudesta. Nykytilanteessa asianhallintajärjestelmä ei ole saavutettava. Esim. vammaisneuvoston jäsenet eivät itsenäisesti pysty tarkastamaan pöytäkirjoja. Asianhallintapäällikkö on vaihtunut monta kertaa mikä on hidastanut asian etenemistä.

Laavujen esteettömyydessä on ongelmia. Usein ongelmana on, että pyörätuolilla ei pääse nuotion tai pöydän ääreen. Uusia laavuja tai muutoksia vanhoihin ei ole viime aikoina liikuntapalveluiden toimesta laavuihin tehty. Sovittiin, että liikuntapalvelut ovat yhteydessä vammaisneuvostoon, kun suunnitellaan uusien laavujen rakentamista tai vanhojen korjauksia. Esim. Kalevankankaan laavusta olisi ainesta esteettömäksi laavuksi. Todettiin, että Kaihun laavulle on tulossa parannuksia. Kaihun laavu on viheraluepalveluiden hallinnassa.